

nju. Glavno je bilo seveda pri njemu, da je blagajnik posojilnice in prvaški voditelj. Tako je nekaj tednov pred tisto uro, ko so ga dali pod ključ, pobral zadnji drobiž in romal v Prago k vseslovanskemu kongresu. Sicer bi ta mož tudi nikdar fabrike brez posojilnice ne imel. Iz nič ne moreš zidati niti pasjega hleva, kaj šele fabrike. Mož ni imel nič. In vendar si je znal pomagati. Postal je prvak, kot prvak blagajnik posojilnice in kot blagajnik je dobil lahko toliko „posojila“, da je postal tudi lastnik fabrike. Vošnjak jo torej niti v Ameriko ni popihal, temveč naložil je izposojeni denar enostavno v svoji tovarni za usnjo. Seveda, seveda... Obresti za svoja „posojila“ gospod blagajnik Vošnjak seveda ni nikdar plačal. Kdo bi se tudi brigal za obresti. Saj je bil vendar prvak, deželni poslanec in bogve kaj še vse. Taki mož je vendar „zanesljiv“, pa čeprav nima niti mišjega repa! Kaj bi Vošnjak plačeval obresti! Saj si je vendar izposodil samo malenkostno svotico 200.000 K. To vendar ni veliko! Samo — 200 tisoč kron. Saj se vendar niti ne izplača, da bi se za teh 200 tisoč kron obresti plačevali. Niti to se ne izplača, da bi se ta dolg vpisal ali vknjižil... Kmetje so seveda vse drugega prepričanja. Oni pravijo: ako se nam vknjiži vsakih 100 kron, bi se moralo tudi Vošnjaku vpisati njegovih 200.000 kron; ako moramo mi svoje obresti redno in pošteno plačevati, potem ne vemo, zakaj bi tega Vošnjak ne storil... Ja ti kmetije; oni pač mislijo, da je med prvaki še kaj poštenosti. Pa slučaj v Šoštanju jih je streznil... Prvaško navdušeni kmetje so zadovoljni, da smejo svoj denar nalagati v posojilnicah, katerih načelnik je prvaški advokat in katerih blagajnik je prvaški deželni poslanec... Veliko kmetov misli danes drugače. Oni čutijo, da mora ta nesramna igra s tujim denarjem, ta s praznimi in lažnimi besedami pokrita prvaška sleparija enkrat konec vzeti. Kmetje so bili že tolikokrat osleparjeni, da so zdaj siti. Zato zahtevajo odločno, da se prime prvaško gospodo v Šoštanju pošteno za ušesa!

Kinematograf v Ptuj si je pridobil že mnogo prijateljev. Slike so pa res tudi tako krasne, da jih je veselje gledati. Pretekli dni so ljudje zlasti občudovali krasne slike iz življenja in trpljenja Jezusovega. Kinematograf je bil vedno natlačen polni ljudi. Da ustreže zahtevam kmetskega ljudstva, vpeljal je lastnik g. Breclji vsako nedeljo dopoldne posebej predstave. Priporočamo obisk kinematografa prav vsakemu!

Odlikovanja. Ob priliki 60-letnice cesarja dobili so m. dr. odlikovanja: viteški križec Leopoldovega reda deželni odbornik dr. Link v Gradcu, župan dr. Graf v Gradcu, oficirski križec Franc Jožefovega reda župan in poslanec Jos. Ornič v Ptuj; red železne krone III. razreda deželni odbornik J. pl. Feyrer v Gradcu, župan dr. Schmiederer v Mariboru, predsednik okrožne sodnje Perko v Mariboru; Franc Jožefovi red namestnik načelnika okrajnega zastopa Jos. Bancalari, direktor kaznilnice Jos. Reisel; naslov šolskega svetnika direktor Fr. Frisch v Mariboru; zlati zaslužni križec s krono poštne upravnik T. Rendl v Mariboru, okrajni komisar dr. E. Netoliczka v Mariboru, ravnatelj Josef Simony v Rogatcu, ravnatelj A. Stiegler v Gradcu; zlati zaslužni križec župan Joh. Gerl v Framu, okrajni tajnik K. Grolling v Radgoni; Elizabetno medajlo poštne uradnik Leopold Rechumi v Konjicah; srebrni zaslužni križec kopač Jos. Voltin v Trbovljah itd. itd. Čestitamo!

Jubilejsko darilo. Ob priliki cesarjeve 60-letnice darovala je občina Studence pri Mariboru 200 K. Denar se bode porabil na ta način, da se nabavi vsakemu šolarju spominsko cesarjevo knjižico; ostalo svoto se bode pa porabilo za nabavo šolskih potrebščin za vboje šolarje. Čast občini!

Darilo. G. Josef Kollenz, trgovec in šolski svetnik v Ptuj daroval je za uboge šolske otroke svoto 23 K 71 h. Srčna hvala!

Umrli je v Mariboru soproga podžupana gospa Terezija Lorber. Bodi vrli ženi zemljica lahka!

Porotno sodišče v Mariboru obravnavalo je 30. novembra o uboju. Tožen je bil 17 letni A. Šamperl, kožarski sin iz občine Sv. Lovrenc sl. g. Stvar je sledeča: Dne 8. novembra vršila se je v krčmi g. Franca Čeh veselica, pri kateri

je prišlo med fanti tudi do prepira in pretepa. Pozneje so se fanti na cesti zopet stegli in je Šamperl pri temu nekega Franceta Rep ubil. Zato bode sedel 3½ leta v težki ječi. — Žalostno družinsko sliko odkrila je porotniška razprava drugi dan. Tožen je bil 40-letni Valentin Bresner, posestnik v Radislu, ki je glasom obtožbe svojega 1½-letnega otroka tako grdo ob tla vrgel, da je deca umrla. Bresner je živel v večnem prepiru s svojo drugo ženo, katero je tudi na neusmiljeni način pretepal. Bil je zelo hitre jeze in surovi značaj. O izidu tožbe poročali bomo prihodnjič!

Iz Koroškega.

Lepi „duhovniki“: Med glavnimi jezikovnimi hujskači na Koroškem se nahajajo seveda — katoliški „duhovniki“. Naše mnenje je sicer, da so taki hujskači v duhovniški suknji že davno izgubili pravico do častnega imena „duhovnik“. In treba bode prav resno proti tem ljudem nastopati, kateri postajajo z vsakim dnem nesramnejši. Celo Koroško menda ne bode vrag vzela zaradi par opijanjenih farjev... Predstavljajmo si le sledeči slučaj. Pred kratkem je prišel v Celovcu davnoznani župnik Svaton na kolodvor. To je tisti župnik, ki spi na enem sedežu 25 steklenic Seifritzove pive, ki hodi po noči s puško po vaseh in se pretepa s fanti ter tudi ni sovražnik nežnega spola. In ta Svaton prične razgrajati in hujskati, tako da bi se ga moralo kmalu s policijo odpeljati. Malo pozneje napravil je istotako prvaški župnik Smedič ednaki škandal. Obadva sta bila seveda vinjena in se ju je videlo pozneje v družbi dr. Brejca... Zanimivo je, da se ta dva duhovniška hujskača niti odpeljala nista. Prišla sta na kolodvor edino zato, da hujskata in delata škandal. Prvič je nekrščansko in nečloveško, ako nadleguje opijanjeni človek v službi utrujenega uradnika s svojimi neumnostmi. Železniški uradnik ima gotovo veliko težjo službo nego pop, ki pripusti svojo delo kaplanu, sam pa pijančuje okoli. Drugič pa mora tako postopanje uničiti zadnje ostanke spoštovanja do duhovnikov in s tem škodovati tudi veri. Cerkvena oblast naj napravi temu konec! Proč s politikujočimi farji!

Učiteljski shod, na katerem se je čulo mnogo pametnih besed, vršil se je 11. nov. v Plajburgu. V začetku se je naznanilo, da je prvaški učitelj Mihec Svanjak iz društva izstopil; menda ni nikdo za njim jokal. Lepo je bilo predavanje g. Wiegele, ki je nevarnost klerikalizma prav lepo razjasnil. Opozarjal je na potrebo izobraževalnega dela, kajti le to izobraževalno delo bode vstvarilo podlago, na kateri bodejo Nemci in Slovenci mirno drug poleg drugega v koroški domovini živeli. To je pametna beseda! Čast koroškim učiteljem, ki se ne dajo zapeljati od prvaške hujskarije, kakor žalibog njih štajerski tovariši. Čast tem možem, katerim je izobrazba prva!

Iz Podgorja se nam poroča: Od Rožeka pa do Cvetnevasi, okroglo pet ur pota, ni nobenega mosta čez Dravo. Na raznih krajih se ljudi čez reko prevaža. Tako v Podgorju-Zeluhci; ta prevoz je v privatni lasti. Baj je ta prevoz zelo zanemarljiv in nevaren. Treba bi ga bilo zboljšati. Čudno se nam zdi, da ob takih stvarih klerikalni velikaši ničesar ne vejo. Upamo, da bodejo te vrstice celo zadevo zboljšale. (Opomba uredništva: Ponatisnili smo te vrstice, brez da bi poznali tamošnje razmere. Upamo, da se o tej zadevi i drugi izjavijo).

Iz Železne Kaplje se nam piše: Čujemo, da se misli k nam prestaviti znani kanonik Dobrave iz Velikovca. To se ne sme zgoditi. Tega Dobrave naj dajo kamor koli hočejo. Mi ga ne potrebujemo. Mi potrebujemo — duhovnika, ki ga ljubimo. Ako bi dobili prvaškega hujskača, izvajali bi iz tega svoje posledice!

Darilo. Po svoji dobrosrčnosti v občini znana gospa Gabriele pl. Wanitzky-Menner na Dunaju darovala je po g. A. Morak v Veldenu ob priliki 60 letnice cesarjeve prostovoljni požarni brambi, rešilnemu oddelku, pevskemu društvu in veteranskemu društvu v Veldenu vsakemu po 100 K. Zlasti rešilni oddelk je tej dobrosrčni gospe veliko hvale dolžan, ker ga je ustanovila. Vodstva omenjenih društev se prisrečno zahvaljujejo.

Dobra žena. V Ebentalu podarila bode gospa grofica M. Göess vbojim šolskim otrokom po 1

par čevljev. Gospa grofica je splošno znana kot dobrotnica. Naj ji Bog povrne!

Porotno sodišče v Celovcu razpravljalo je te dni o poštni tatvini. Poštni aspirant v Klein St. Paulu Tomaž Lasser je rad dobro živel. Zato je poneveril velike svote. Potem je ušel v Trst, kjer so ga pa zaprli. Obsojen je bil na 15 mesecev ječe. — Hlapec Valentin Menner je bil tožen zaradi npravnstvenega prestopka; porotniki so ga pa oprostili. — Sluga klerikalne tiskarne v Celovcu Anton Šubic je vlomil v razne predale in kradel denar kakor sraka, čeprav bi moral vedeti, da je tatvina smrtni greh. Obsojen je bil zato na 18 mesecev ječe; klerikalci pa si morajo drugega hlapca poiskati. — V isti klerikalni tiskarni, v kateri leži denar menda kakor smeti okoli, je ukradla hišna oskrbnica Marija Miklin okroglo 500 K. Razne druge tatvine taji. Ali v šparkasi je imela „shranjenega“ že čez 8000 K. Tudi ta tercijska sraka bode sedela 18 mesecev v ječi. — Tesar F. Koss iz okolice Beljaka imel se je zagovarjati zaradi uboja. Pri neki „veselici“ je namreč hlapca Petra Eder tako hudo z nožem sunil, da je ta umrl. Toženi je bil obsojen na 3 leta ječe. — Hrvatski delavec Hočimović je delal pri železniški zgradbi v Beljaku. Sprl se je s svojim predpostavljenim Mila Obučinom, ga počakal in ranil z nožem tako težko, da je ta umrl. Sedel bode zato 2½ let v težki ječi.

70 vinarjev

stane „Štajerčev napredni koledar“, ki obsega

128 stran

na katerih je objavljenih skupno

39 doneskov

in poleg tega še krasna

cesarjeva slika

ter 11 drugih slik.

Cenejšega in boljšega koledarja ni, torej hitro posežite ponj!

Našim vinorejcem v pred-darek!

V „Zadrugi“, glasilu „Združne zveze v Celju“ razpravlja I. Bella o prasanju „Kako bi se dal promet z vinom povzdigniti?“ Ker je rešitev tega vprašanja tudi za naše razmere velike važnosti, zdi se nam neobhodno potrebno, da priobčimo ta zelo važen članek, ki se glasi:

Poročila o stanju vinogradov in o veliki letošnji rodovitnosti so ugodna od vseh strani. Človek naj bi se tega veselil, češ, saj bodo vsaj letos vinorejci odškodovani za toliko dosedanjih slabih let. Resnično, iz srca je to privoščiti, zlasti onim, ki so porabili za nove nasade po vničenjih starih vinogradih svoje zadnje gospodarske moči in zabredli mnogokrat v velike gmotne stiske. Veselje pa kali zavest, da najbrž ne bode pri velikem naravnem vspehu gmoten vspeh tak kakršnega je želeli. Kakor se kaže, bo povsod obilo pridelka in to utegne ceno zdatno potisniti, mnogim celo prodajo popolnoma onemogočiti. Dasiravno je bila trgatve lanske leto bolj pičla in je bilo vino dobro, ter dasiravno ne bi zamogla lauska trgatve n. pr. na Štajerskem niti dela domače potrebe pokriti (in še se je celo mnoge vina prodalo na tuje), je vendar še mnogo lanskega vina na prodaj, kateremu je pa cena vočigled letošnji obilni trgatvi zelo padla. Vinska kupčija tekočega leta je jasno pokazala, da vinski promet pri nas ni vzoren. V krajih, kjer se je malo pridelalo, je bila cena neprimerno visoka, v drugih krajih, kodar so imeli dobro trgatve, pa so se vina enako ali še boljše kakovosti ceno prodajala in še so vendar ostala. To neprimerno razmerje se je opazovalo v okoliših le kakih 20—30 km. razdalje. Dosedanja vinska trgovina razpečava le mali del doma pridelanega vina. Nekaterih velikih vinskih poduceotov se celo ogiblje. Pot mej producenti in konsumenti je še premalo uglajena. To pot gladiti in utrditi bila bi lepa naloga vinorejcev ter njihovih